

Dossiernummer: 210826 Hoger Beroep

Datum: 18 augustus 2022

UITSPRAAK in hoger beroep

Tuchtcollege Federatie van Taxateurs, Makelaars en Veilinghouders in roerende zaken (TMV)

Partijen:

A.,

taxateur te ,

appellant, verweerder in eerste aanleg

gemachtigde: B., advocaat,

verweerder

tegen

C.,

wonende te ,

klager in eerste aanleg, geïntimeerde in hoger beroep

gemachtigde: D., advocaat,

klager.

Ingekomen stukken en verloop van de procedure

1. Het Tuchtcollege heeft kennisgenomen van de volgende stukken:
 - het procesdossier in eerste aanleg;
 - het hoger beroepschrift van B. van 2 februari 2022, met bijlagen;
 - de reactie op het hoger beroepschrift van D. van 5 maart 2022;
 - de pleitnotities van B..
2. Tijdens de hoorzitting van 9 juli 2022 heeft de mondelinge behandeling van het hoger beroep plaatsgevonden. Daarbij waren, naast de leden van het Tuchtcollege en de daaraan toegevoegde secretaris, aanwezig:
 - verweerder in persoon, en zijn gemachtigde B.;
 - klager in persoon, en zijn gemachtigde D..
3. Van de hoorzitting is een door de voorzitter en secretaris ondertekend verslag opgesteld dat separaat aan partijen is toegezonden.

De procedure

4. Het Tuchtcollege verwijst naar de beslissing van het Tuchtcollege in eerste aanleg van 24 december 2021 onder nummer 210826 gewezen (verder ook: de bestreden uitspraak), waarbij de klacht van klager (klager 1 genoemd in de hierna geciteerde overwegingen van deze uitspraak) gegrond is verklaard. Aan verweerder is de maatregel van voorwaardelijke schorsing van drie maanden met een proeftijd van één jaar opgelegd. Ook is verweerder veroordeeld tot betaling van (een deel van) de kosten van TMV ten bedrage van € 2.500,00. Klager 2 is niet ontvankelijk verklaard in de klacht.
5. Verweerder heeft 11 grieven (A tot en met K) gericht tegen deze uitspraak en concludeert dat het Tuchtcollege alsnog onbevoegd moet worden verklaard, dat klager alsnog niet ontvankelijk moet worden verklaard, dat de klacht alsnog ongegrond moet worden verklaard, of dat, voor zover de klacht al gegrond is, geoordeeld moet worden dat de stigmatiserende aandacht in de media verweerder onevenredig heeft benadeeld, er daardoor al sprake is van voldoende correctie, zodat een maatregel geen (redelijk) doel meer kan dienen. De uitspraak dient (gedeeltelijk) te worden vernietigd en voor zover er al iemand in (een deel van) de kosten moet worden veroordeeld, behoort dit volgens verweerder klager te zijn.
6. Klager heeft gemotiveerd verweer gevoerd en concludeert dat de bestreden uitspraak in stand moet blijven en dat verweerder moet worden veroordeeld in de kosten van het beroep en indien mogelijk een zwaardere sanctie opgelegd behoort te krijgen, mede vanwege de wijze waarop verweerder zich in hoger beroep heeft opgesteld.

De feiten

7. Voor zover partijen tegen de in eerste aanleg vastgestelde feiten niet hebben gegriefd of anderszins bezwaren geuit, zullen die feiten ook in hoger beroep tot uitgangspunt worden genomen. In aanvulling daarop stelt het Tuchtcollege de volgende feiten vast:
 - a. Bij e-mail van 29 september 2020 heeft de verkoper van het schilderij, E., het kantoor van verweerder verzocht het schilderij X te taxeren. In een schriftelijke verklaring van de zoon van verweerder (F.) van 3 oktober 2021 (productie 12 bij het beroepschrift) staat hierover:
“Onze kunsthandel was al sinds 30 september 2020 op de hoogte van het schilderij, omdat het ons per e-mail met foto werd aangeboden door E. en dit schilderij mogelijkerwijs te koop zou

komen. [...] Wij waren geïnteresseerd in dit schilderij en vanaf dat moment hielden we het schilderij in de gaten, zeker toen het in de zgn. aftersale belandde bij Kunstveiling.nl”

- b. Op 10 oktober 2020 heeft klager zich bij E. gemeld als geïnteresseerde in het schilderij.
- c. Op 30 oktober 2020 heeft klager via de website van het kantoor van verweerder een verzoek tot spoedtaxatie ingediend. Bij de aanvraag heeft klager vermeld om welk schilderij het ging en heeft hij onder het kopje “herkomst” “erfstuk” ingevuld. Ook heeft klager foto’s van het schilderij bijgevoegd. F. verklaart hierover in zijn verklaring van 3 oktober 2021:
“Op zaterdag 31 oktober 2020 kwam het taxatieverzoek van C. op hetzelfde X. bij ons op het bureau. Wij besloten dit verzoek niet te accepteren. Wij konden ook niet onze eigen interesse kenbaar maken, dit gesprek kon gevoelig liggen bij deze journalist die ik eerder aan de telefoon had gehad. Er was diezelfde zaterdag door mijn vader A. een bod afgegeven.”
- d. Op 31 oktober 2020 heeft verweerder via de website kunstveiling.nl een bod van € 27.000,00 op het schilderij uitgebracht.
- e. Op 2 november 2020 heeft klager een bezoek aan E. gebracht. Om 11.23 uur werd hij door F. gebeld. F. heeft hierover op 3 oktober 2021 verklaard:
“Ik belde C. op. Het was een bondig gesprek van slechts 4 minuten, waarin de waarde m.b.t. het betreffende X. niet ter sprake is gekomen. Ik heb C. gewezen op openbare informatie in de online prijsdatabases, die veilingprijzen van Z. bevatten. Toen hij nader vroeg wat goede Z. schilderijen de laatste jaren hebben opgebracht, heb ik genoemd dat in de afgelopen 7-8 jaar de duurste schilderijen van deze schilder voor ca. 10 tot 15 duizend euro op veilingen zijn getaxeerd en verkocht (...). Ik heb C. verder bevestigd dat het om een mooi, groot en authentiek schilderij van Z. gaat uit zijn beste periode en gewezen op een mankement in de conditie, de te conserveren spieraamdoorslag onderin.”
- f. Op 2 november 2020 om 11.44 uur heeft E. het bod van verweerder van € 27.000,00 geaccepteerd.
- g. Verweerder heeft zich inmiddels uitgeschreven uit het register van de Federatie TMV.

Relevante regelgeving

8. Het Tuchtcollege gaat uit van de volgende regelgeving:
 - de Akte van Statutenwijziging van de vereniging Federatie van Taxateurs, Makelaars en Veilinghouders in roerende zaken (hierna: Federatie TMV) van 21 juni 2019 inhoudend geheel gewijzigde statuten;
 - het Reglement Gedrags- en Beroepsregels Federatie TMV van 8 april 2019 (verder: de Gedrags- en beroepsregels);
 - het Reglement Erecode Leden Federatie TMV van 8 april 2019 (verder: het Reglement Erecode);
 - het Reglement Tijdelijke Regeling Tuchtrechtspraak Federatie TMV van 26 juli 2021 (verder: het Reglement Tuchtrechtspraak).

De beoordeling

Ontvankelijkheid

9. Het Tuchtcollege stelt vast dat verweerder overeenkomstig artikel 18.1 van het Reglement Tuchtrechtspraak binnen zes weken na de datum van toezending van de uitspraak hoger beroep heeft ingesteld en dat hij dus in zoverre ontvankelijk is in het hoger beroep.

Grievens A en B

10. Deze grieven lenen zich voor gezamenlijke behandeling.
11. Bij grief A komt verweerder op tegen rechtsoverwegingen 4, 12, 15 en 19 van de bestreden uitspraak en bij grief B tegen rechtsoverwegingen 12 tot en met 15 van deze uitspraak:

4. Door TMV is een Reglement Tijdelijke Regeling Tuchtrechtspraak Federatie TMV vastgesteld dat op 26 juli 2021 in werking is getreden (hierna: het Reglement Tijdelijke Regeling Tuchtrechtspraak). Bij besluit van 26 juli 2021 zijn de leden van dit Tuchtcollege benoemd.

12. Het Tuchtcollege is van oordeel dat het bestuur van de Federatie TMV de leden van het Tuchtcollege conform de daarvoor geldende regelgeving heeft benoemd. Op basis van de Statuten is het Reglement Tijdelijke Regeling Tuchtrechtspraak vastgesteld, dat op het moment van indiening van de klacht van toepassing was. De leden van het Tuchtcollege zijn op grond daarvan benoemd, met inachtneming van de daarin gestelde eisen aan de kwaliteit en samenstelling.

13. Met betrekking tot de voorzitter, G., zijn door verweerder geen bezwaren aangevoerd. Met betrekking tot het aangestelde lid A, H., is het Tuchtcollege van oordeel dat hij, als meester in de rechten en op basis van zijn jarenlange ervaring met tuchtrechtspraak en zijn betrokkenheid bij de tuchtrechtspraak voor vastgoedtaxateurs, voldoet aan de kwaliteitseisen waaraan een lid A van het Tuchtcollege dient te voldoen en derhalve over voldoende deskundigheid beschikt voor het uitoefenen van de functie van lid van het Tuchtcollege.

14. Ook ten aanzien van lid B, I., is het Tuchtcollege van oordeel dat hij voldoet aan de kwaliteitseisen en derhalve over voldoende deskundigheid beschikt voor het uitoefenen van zijn functie als lid van het Tuchtcollege, nu hij reeds gedurende ruim 15 jaar werkzaam is als advocaat in/voor de kunstwereld en tevens als verzamelaar kennis draagt van deze wereld.

15. Uit de stukken en het gestelde ter zitting zijn ook geen feiten en/of omstandigheden naar voren gekomen waaruit zou blijken dat het Tuchtcollege niet op rechtsgeldige wijze tot stand zou zijn gekomen dan wel dat het Tuchtcollege niet volgens de regels van TMV zou zijn samengesteld, zodat het Tuchtcollege zich bevoegd acht in deze zaak.

(...)

19. Op basis van het bovenstaande acht het Tuchtcollege zich bevoegd kennis te nemen van de klacht van klager 1.

12. Bij grief A voert verweerder aan dat in eerste aanleg niet is aangetoond (bijvoorbeeld door overlegging van notulen) dat het besluit van de Federatie TMV om de aanvankelijk aan de Stichting Kenniscollege Roerende Zaken (verder: SKRZ) uitbestede uitvoering van de tuchtrechtspraak weer aan zich te trekken met de vereiste volstreekte meerderheid van stemmen van het hoofdbestuur is genomen. Ook zijn de toepasselijke Algemene Voorwaarden, waarin staat dat klachten over het optreden van leden moeten worden ingediend bij SKRZ en, als de klacht niet wordt opgelost, de gewone rechter bevoegd is, niet gewijzigd en dus moet de in deze Algemene Voorwaarden voorgeschreven procedure nog steeds worden gevolgd, wat in het onderhavige geval niet is gebeurd. Tot slot stelt verweerder bij deze grief dat niet is aangetoond dat het Reglement Tuchtrechtspraak met de vereiste volstreekte meerderheid van stemmen van de Algemene Vergadering is goedgekeurd en door het hoofdbestuur is vastgesteld.

13. Volgens verweerder heeft het Tuchtcollege zich over deze ook in eerste aanleg aan de orde gestelde punten ten onrechte niet of niet gemotiveerd uitgelaten. Van een rechtsgeldige benoeming van het Tuchtcollege is volgens hem niet gebleken.

14. Bij grief B stelt verweerder dat het Tuchtcollege in eerste aanleg (mogelijk) niet in overeenstemming met het Reglement Tuchtrechtspraak was samengesteld, omdat dit uit twee leden A en één lid B bestond en niet duidelijk was of de leden wel allen voldeden aan de in het Reglement Tuchtrechtspraak genoemde eisen.

15. Het Tuchtcollege in hoger beroep overweegt als volgt.
16. Op grond van artikel 39.3 van de Statuten is het Tuchtcollege bevoegd om, met inachtneming van zijn reglementen, uitspraak te doen over klachten jegens (gewezen) Leden (van de Federatie TMV) wegens handelen of nalaten in strijd met de Statuten en de Reglementen.
17. Het Tuchtcollege is op grond van dit artikel enkel opgedragen te oordelen over het handelen van een lid. Stellingen over rechtmatigheid van de besluitvorming van het hoofdbestuur van de Federatie TMV ten aanzien van het weer aan zich trekken van de tuchtrechtspraak, het niet dienovereenkomstig aanpassen van de Algemene Voorwaarden en de rechtmatigheid van de tot standkoming van het Reglement Tuchtrechtspraak kunnen door het Tuchtcollege dan ook niet worden beoordeeld. Dit betreffen een civielrechtelijke aangelegenheden die de aan het Tuchtcollege bij de Statuten en het Reglement Tuchtrechtspraak gegeven bevoegdheden te buiten gaan.
18. Het Tuchtcollege constateert dat het Tuchtcollege in eerste aanleg overeenkomstig artikel 5.3 van het Reglement Tuchtrechtspraak bestond uit twee leden A en één lid B. De vraag of deze leden, in verband met de aan hen te stellen eisen, door het bestuur van de Federatie TMV al of niet terecht als lid A of lid B zijn benoemd gaat de bevoegdheid van het Tuchtcollege eveneens te buiten. In die zin heeft het Tuchtcollege in eerste aanleg naar aanleiding van de stellingen van verweerder mogelijk ten onrechte een oordeel gegeven over de hoedanigheid van de leden van het College, zij het dat deze constatering voor de uitkomst van het hoger beroep geen gevolgen heeft, omdat in hoger beroep evenmin ter beoordeling staat.
19. Grievens A en B treffen om de bovenstaande redenen geen doel.

Grief C

20. Deze grief richt zich tegen rechtsoverwegingen 16, 21 en 25 van de bestreden uitspraak, luidende:
 - 16. Klager 1 wordt door het Tuchtcollege ontvankelijk geacht in zijn klacht nu deze betrekking heeft op het handelen en het verrichten van werkzaamheden van verweerder in zijn hoedanigheid van taxateur, waarop het Reglement Gedrags- en Beroepsregels en het Reglement Tijdelijke Regeling Tuchtrechtspraak Federatie TMV van toepassing zijn.*
 - 21. Het Tuchtcollege stelt allereerst vast dat de klacht is ingediend tegen A. als lid van TMV en niet tegen zijn vennootschap. Voor zover dit niet al volgde uit de klacht zelf, is dit door de gemachtigde van klager 1 bevestigd per mail van 7 september 2021.*
 - 25. Van belang daarbij is dat de gedragingen en de kwaliteit van de werkzaamheden van een werknemer van het lid, i.c. F., worden toegerekend aan het lid, i.c. verweerder.*
21. Verweerder stelt dat de klacht het handelen van zijn zoon F., en niet van hemzelf betreft. F. is geen lid van de Vereniging en kan dus ook niet onder het tuchtrecht van de Vereniging vallen. Ook is F. niet als taxateur opgetreden. F. is geen werknemer van verweerder, hij was zelfstandig bevoegd in een B.V. waartegen geen klachten zijn ingediend en waarvan het bestuur niet aansprakelijk is gesteld. Klager is dan ook volgens verweerder ten onrechte ontvankelijk verklaard in zijn klacht.
22. Het Tuchtcollege neemt als uitgangspunt dat artikel 3.4 van het Reglement Erecode en artikel 15.1 onder a van de Gedrags- en Beroepsregels, bepalen dat een lid erop toeziet dat degene die door hem op enigerlei wijze betrokken is bij de uitoefening van zijn beroep en/of bedrijf, handelt

overeenkomstig het Reglement Erecode en het Reglement Gedrags- en Beroepsregels. Het Tuchtcollege stelt het volgende vast. F. is volgens de overgelegde tekst van de website van de kunsthandel van verweerder sinds 2015 in opleiding tot taxateur. F. trad (ook volgens zijn eigen verklaring van 3 oktober 2021) namens de kunsthandel van verweerder op en heeft naar aanleiding van de door klager bij deze kunsthandel ingediende aanvraag om taxatie van het schilderij telefonisch contact opgenomen met klager. Verweerder was dan ook verplicht erop toe te zien dat F. die door verweerder betrokken is bij de uitoefening van zijn bedrijf zich hield aan de Gedrags- en Beroepsregels.

23. Dat de zoon van klager geen lid is van de Vereniging maakt dit niet anders. Hij heeft gehandeld onder verantwoordelijkheid van verweerder, die ten tijde van de gedragingen wel lid was van de Vereniging. De gedragingen en de kwaliteit van de werkzaamheden van de zoon van verweerder moeten worden toegerekend aan verweerder als lid van de Federatie TMV.
24. Deze grief faalt.

Grief D

25. Rechtsoverweging 22 van de bestreden uitspraak, waartegen verweerder eveneens een grief heeft gericht, luidt:

22. Aanvullend wordt door het Tuchtcollege vastgesteld dat geen feiten of omstandigheden zijn aangedragen waaruit zou blijken dat klager 1 zich zou hebben gepositioneerd als erfgenaam. Het kunstwerk als zodanig is een erfstuk, zoals blijkt uit de aanvraag tot taxatie van klager 1.

26. Verweerder stelt dat klager, door bij de aanvraag van de taxatie te vermelden dat het om een erfstuk ging, de indruk heeft gewekt dat hij het schilderij zelf als erfgenaam in eigendom had. Klager heeft niet vermeld dat het schilderij op een veiling was aangeboden of dat hij zelf geïnteresseerd was in het schilderij. Had hij dat wel gedaan, dan zou de positie van klager duidelijker zijn geweest, zou daarover gesproken zijn en zou de nu aan de orde zijnde situatie niet zijn ontstaan.
27. De aanduiding “erfstuk” was volgens verweerder ook van belang voor de waarderingsgrondslag, die per doel waarvoor de taxatie wordt gevraagd kan verschillen. Tijdens de hoorzitting heeft verweerder hierover verklaard dat de waarde als erfstuk wel 50% kan bedragen van de verzekeringswaarde .
28. Het Tuchtcollege heeft geconstateerd dat op de overgelegde print van de eigen website van verweerder onder het kopje “waarde in het economisch verkeer” staat: “onder waarde in het economisch verkeer in het kader van inkomstenbelasting, successie- en schenkingsrechten, onderlinge verdeling, verkoop aan/inkoop van derden, boedelscheiding en bedrijfsovername, wordt verstaan het bedrag dat, bij aanbieding ter verkoop op de voor de zaak meest geschikte wijze na de beste voorbereiding door de meest biedende gegadigde zou zijn besteed dan wel door de verkoper zou zijn ontvangen.”
29. Gelet op de volgens deze website gehanteerde definitie van “waarde in het economisch verkeer” wordt de waarde in het economisch verkeer dus voor zowel erfstukken als voor te koop aangeboden stukken gehanteerd. Het Tuchtcollege ziet dan ook niet in dat het voor verweerder in verband met de waardering van het schilderij van belang was te weten of het om een taxatie in verband met een mogelijke aankoop ging, of om een taxatie omdat klager als erfgenaam eigenaar

was geworden van het schilderij. Met de vermelding “erfstuk” bij “herkomst” in de taxatieaanvraag heeft klager verweerder ook niet op het verkeerde been gezet, als gevolg waarvan verweerder een verkeerd bedrag aan waarde heeft genoemd. Verweerder heeft uit deze korte vermelding niet zonder meer mogen opmaken dat klager zelf de erfgenaam was. Klager heeft ook geen onjuiste informatie verschaft omdat het om de aankoop van een erfstuk ging. Het Tuchtcollege acht het ook niet aannemelijk dat verweerder door de vermelding “erfstuk” op het verkeerde been is gezet en daardoor is uitgegaan van een lagere waarde van het schilderij dan wanneer het om een verkoop/aankoop ging. Verweerder wist volgens de verklaring van zijn zoon van 3 oktober 2021 (zie hierboven bij de feiten) bovendien al lang dat het schilderij op een veilingsite te koop werd aangeboden toen klager om de taxatie vroeg. Indien de aanduiding “erfstuk” voor de taxatie wel relevant was, had verweerder dat aan klager van tevoren duidelijk moeten maken.

30. Verder is uit de tekst van de website van verweerder ook niet op te maken dat verweerder alleen eigen stukken taxeert en geen taxaties verricht ten behoeve van aan- of verkoop. De enkele gebruikmaking van de term “uw kunstwerk” op de website van klager is daartoe onvoldoende. Uit het onder 28 aangehaalde citaat van de site van verweerder blijkt dat het bij bepaling van de “waarde in het economisch verkeer” ook om aan- en verkoop kan gaan.

31. Ook deze grief faalt.

Grief E

32. Deze grief richt zich tegen overwegingen 23, 24 en 26 van de uitspraak in eerste aanleg, waarin staat:

23. Vervolgens stelt het Tuchtcollege vast dat de opdracht van klager 1 tot het uitvoeren van een taxatie en de aanvaarding van die opdracht door verweerder op 30 oktober 2020 genoegzaam blijkt uit de overgelegde bijlagen, waaronder de tekst van de telefoongesprekken tussen klager 2 en verweerder, waarin verweerder onder meer zegt spijt te hebben van de taxatie door zijn zoon. Het blijkt tevens uit de opnamen van het programma undercover (waarvan als bijlage 03a een transcriptie is overgelegd), waarin verweerder bevestigt dat hij de opdracht tot taxatie heeft ontvangen en uitgevoerd. Zo zegt hij: “We doen gewoon de taxatie zoals we het vinden”.

24. Uit zowel de onder 01f overgelegde transcriptie van een telefoongesprek, uit hetgeen verklaard is ter zitting en uit de door verweerder gelanceerde website www.Z.nl (onder ‘Tegenstrijdige belangen’) blijkt dat verweerder op de hoogte was van de belangstelling van klager 1 in het kunstwerk, gezien zijn verzoek om de taxatie, dat verweerder getracht heeft het kunstwerk vervolgens zelf te verwerven door op 31 oktober 2020 een bod hiertoe uit te brengen, dat verweerder klager 1 niet op de hoogte heeft gebracht van het feit dat dat bod van hem afkomstig was, dat verweerder tegelijkertijd direct betrokken was bij de uitvoering van de taxatieopdracht doordat hij deze taxatie met zijn zoon F. heeft voorbesproken, dat de taxatie niet naar behoren is uitgevoerd, nu deze € 12.000,00 tot 17.000,00 lager ligt dan het eigen bod van verweerder en dat zijn zoon bij de uitvoering van de taxatieopdracht en zijn telefonisch contact met klager 1 op de hoogte was van het bod van verweerder, zonder dit te delen met klager 1.

26. Het uitbrengen van een bod op een kunstwerk dat onderwerp is van een eerder door klager 1 aan verweerder verstrekte en door verweerder aanvaarde (spoed)taxatieopdracht, zonder klager 1 daarvan op de hoogte te brengen, en het delen met derden van de naam van een klager 1, zijnde

een klant van verweerder, past een lid niet. Ook is het Tuchtcollege van oordeel dat bij marginale toetsing moet worden geconcludeerd dat de taxatie niet naar behoren is uitgevoerd, nu een waarde is genoemd van € 10.000,00 tot 15.000,00, terwijl verweerder zelf een bod heeft uitgebracht van € 27.000,00, waaruit het Tuchtcollege concludeert dat de daadwerkelijke waarde volgens verweerder zelf ten minste EUR 27.000 bedroeg.

33. Volgens verweerder is van een taxatie geen sprake geweest. In de bevestiging van ontvangst van de taxatie-aanvraag via een automatisch reply kan, zo stelt hij, geen aanvaarding van een opdracht worden gelezen. Zijn zoon heeft ook meermalen aangegeven dat hij geen taxatie of waardeadvies gaf.
34. Uit de weergave van het gesprek van verweerder met de verkoper van het schilderij (klager sub 2 in eerste aanleg) kan volgens verweerder ook niet worden afgeleid dat hij heeft erkend dat er sprake is geweest van een taxatie door zijn zoon, gelet op de toevoeging "If" in de zin "If my son did that". Bovendien gaat het hier om onrechtmatig verkregen bewijs, aangezien het gesprek zonder toestemming van verweerder is opgenomen.
35. Ook de opnamen van de uitzending van het tv-programma Undercover kunnen volgens verweerder niet als bewijs dienen dat sprake was van een geaccepteerde en uitgevoerde overeenkomst van opdracht.
36. Het Tuchtcollege gaat uit van de volgende vaststaande feiten.
37. Op de website van het kantoor van verweerder werden taxatiediensten aangeboden, waarbij onder de kop "expertise" werd genoemd dat verweerder beëdigd taxateur is en een procedure voor de aanvraag van een taxatie middels een formulier werd beschreven. Klager heeft op 30 oktober 2020 een verzoek tot taxatie ingediend bij het kantoor van verweerder. Klager heeft € 85,- overgemaakt aan verweerder, als betaling voor een (tweede) taxatie. Verweerder heeft op 31 oktober 2020 een bod van € 27.000 gedaan op het schilderij. F. heeft vervolgens op maandag 2 november 2020 naar aanleiding van het taxatieverzoek (zo stelt verweerder zelf in het hoger beroepschrift, randnummer 8 en dit volgt ook uit de verklaring van F. van 3 oktober 2021) een telefoongesprek met klager gevoerd. In dat gesprek heeft F. onder verwijzing naar veilingprijzen gezegd dat schilderijen van Z. gemiddeld tussen € 10.000,00 en € 15.000,00 "doen". In dat gesprek heeft F. daarnaast gesproken over karakteristieken van het schilderij en over een mankement in de conditie (zie 7.e hierboven).
38. Het tuchtcollege is van oordeel dat F. onder de gegeven omstandigheden geen enkele uitspraak had mogen doen over de waarde van het schilderij of over de veilingopbrengsten van schilderijen van Z. in het algemeen. Hij wist op welk schilderij de taxatieaanvraag betrekking had en dat het telefoongesprek betrekking had op dat schilderij. Het moet ook voor F. duidelijk zijn geweest dat een dergelijk gesprek onder deze omstandigheden door klager opgevat zou worden als het geven van een taxatie. Hij wist ook dat verweerder € 27.000 voor dat schilderij had geboden en er dus belang bij had dat andere belangstellenden ontmoedigd zouden worden. F. had zich, gegeven dit tegenstrijdig belang van iedere communicatie met klager over de waarde van het schilderij of van schilderijen van Z. in het algemeen moeten onthouden. Door toch over de waarde van het schilderij of schilderijen van deze schilder met klager te spreken, is gehandeld in strijd met de in de Gedrags- en Beroepsregels neergelegde fundamentele beginselen van professioneel gedrag, integriteit, objectiviteit, onafhankelijkheid, zorgvuldigheid en transparantie. Verweerder stelt

weliswaar dat hij en F. hadden besloten het taxatieverzoek van Klager niet te accepteren, maar uit niets (ook niet uit de verklaring van F. van 3 oktober 2021) blijkt dat dit besluit vóór of tijdens het gesprek op 2 november 2020 aan Klager duidelijk is gemaakt. Of in civielrechtelijk opzicht sprake is geweest van een (aanvaarde) taxatieopdracht is daarbij niet van belang en kan daarom in het midden blijven.

39. Ook deze grief treft, gelet op het hiervoor overwogene, geen doel.

Grief F

40. Deze grief richt zich tegen overweging 26 van de uitspraak in eerste aanleg, aangehaald onder nummer 32 hierboven.

41. Volgens verweerder kan uit zijn bod van € 27.000,00 niet worden afgeleid dat verweerder ook van mening was dat de waarde van het schilderij was. Het was het bedrag dat hij ervoor over had omdat het de verzameling Z.'s die hij al had, completeerde, maar hieruit mag volgens verweerder geen reële waardering van het schilderij worden afgeleid.

42. Zoals hiervoor al overwogen, is het Tuchtcollege van oordeel dat het antwoord op de vraag of sprake is van een taxatie, in het midden kan blijven en dus ook het antwoord op de vraag of die taxatie naar behoren is uitgevoerd. Het Tuchtcollege volgt de uitspraak in eerste aanleg waar wordt geoordeeld dat het verweerder, en degenen voor wie hij verantwoordelijk is, niet past om – ook al was het in algemene termen – over een gemiddelde waarde van een schilderij te spreken met degene die een mondelinge taxatie daarvan heeft aangevraagd, terwijl verweerder zelf al een hoger bod op dat schilderij heeft gedaan.

43. Ook deze grief faalt.

Grief G

44. Bij deze grief voert verweerder aan dat in rechtsoverwegingen 27 tot en met 30 van de bestreden uitspraak ten onrechte is geoordeeld dat verweerder Gedrags- en Beroepsregels heeft overschreden. Deze overwegingen luiden:

27. Naar het oordeel van het Tuchtcollege is daarmee sprake van schending van de in artikel 4 van het Reglement Gedrags- en Beroepsregels genoemde fundamentele beginselen omtrent professioneel gedrag, integriteit, objectiviteit, onafhankelijkheid, zorgvuldigheid, transparantie en vertrouwelijkheid.

28. Door tegelijkertijd op te treden als taxateur en koper door een bod uit te brengen op een kunstwerk dat onderwerp is van een eerder aan verweerder verleende taxatieopdracht, en met welke opdracht verweerder op de hoogte was van de interesse van klager 1 in dat kunstwerk, heeft verweerder in strijd gehandeld met artikel 7.1 (Professioneel gedrag), de artikelen 9.1 en 9.2 onder a en 9.3 (Integriteit), de artikelen 13.1, 13.12 en 13.19 van hoofdstuk 3 (Specifieke beginselen voor Taxateurs) en artikel 15.1 onder a en g (Specifieke beginselen voor Taxateurs en Makelaars) van het Reglement Gedrags- en Beroepsregels.

29. Door klager 1 niet op de hoogte te brengen van het door verweerder op 31 oktober 2020 gedane bod en het door de zoon/werknemer van verweerder bij het op 2 november 2020 bespreken van de uitkomst van de taxatie niet melden aan klager 1 dat het bod van € 27.000,00 afkomstig was van verweerder, heeft verweerder in strijd gehandeld met de artikelen 7.1 en 7.2

(Professioneel gedrag), de artikelen 9.1 en 9.2 onder a en 9.3 (Integriteit) en artikel 15.1 onder a en b van het Reglement Gedrags- en Beroepsregels.

30. Door het noemen van een taxatiewaarde van € 10.000,00 tot 15.000,00, hoewel de waarde van het kunstwerk volgens verweerder ten minste € 27.000,00 bedroeg, getuige het bod van verweerder, heeft verweerder in strijd gehandeld met de artikelen 7.1 en 7.2 (Professioneel gedrag), de artikelen 9.1, 9.2 onder a en 9.3 (Integriteit), de artikelen 13.1, 13.12 en 13.19 van hoofdstuk 3 (Specifieke beginselen voor Taxateurs) en artikel 15.1 onder a, b en g (Specifieke beginselen voor Taxateurs en Makelaars) van het Reglement Gedrags- en Beroepsregels.

45. Het Tuchtcollege heeft hiervoor al overwogen dat er sprake is van schending van de fundamentele beginselen van professioneel gedrag, integriteit, objectiviteit, onafhankelijkheid, zorgvuldigheid en transparantie. Verweerder heeft in strijd gehandeld met alle in de uitspraak van het tuchtcollege in eerste aanleg genoemde artikelen van de Gedrags- en Beroepsregels. Daarnaast heeft verweerder artikel 3.2 tot en met 3.4 van het Reglement Erecode geschonden. Deze regels gelden alle ongeacht of er in civielrechtelijk opzicht sprake is van een taxatieopdracht.

46. Gelet daarop treft ook deze grief geen doel.

Grief H

47. Deze grief richt zich tegen rechtsoverweging 31 van de bestreden uitspraak, waarin staat:

31. Door de naam van klager 1, zijnde een klant (van de onderneming) van verweerder te delen met derden, heeft verweerder in strijd gehandeld met artikel 11 (Vertrouwelijkheid), artikel 13.19 (Specifieke beginselen voor Taxateurs) en artikel 15.1 onder c van het Reglement Gedrags- en Beroepsregels.

48. Deze grief slaagt. Niet is vast komen te staan dat verweerder de naam van klager heeft gedeeld met derden. Tijdens de hoorzitting is door klager erkend dat dit ook een ander, bijvoorbeeld klager sub 2 in eerste aanleg, kan zijn geweest. Gelet daarop kan niet worden geoordeeld dat verweerder zich schuldig heeft gemaakt aan overtreding van de in rechtsoverweging 31 van de bestreden uitspraak genoemde (Gedrags)regels.

Grief I

49. Bij deze grief stelt verweerder dat, nu er geen overeenkomst van opdracht tot stand is gekomen, verweerder ook geen taxatiewerkzaamheden heeft uitgevoerd en hij over niet overeengekomen en niet uitgevoerde werkzaamheden geen verantwoording hoeft af te leggen. Er zijn ook geen belangen van klager geschaad. Bij het ontbreken van een belang is er sprake van misbruik van het Tuchtrecht. Ook het stapelen van meerdere tuchtrechtprocedures (zoals hier bij verschillende beroepsorganisaties) is volgens verweerder disproportioneel en levert misbruik van procesrecht op.

50. Verweerder meent dat door de landelijke aandacht voor de onderhavige kwestie (in landelijke en regionale pers en in een uitzending van Undercover) de corrigerende werking van het Tuchtrecht al voldoende tot gelding is gekomen. Het indienen van een klacht is ook om die reden disproportioneel en klager moet om die reden niet ontvankelijk worden verklaard in de klacht of de klacht moet ongegrond worden verklaard.

51. Het Tuchtcollege volgt verweerder niet in deze stellingen. Verweerder heeft gehandeld naar aanleiding van klagers verzoek tot taxatie; klager heeft zijn vervolgstappen gebaseerd op de communicatie met (de zoon van) verweerder. Klager had dan ook belang bij het handelen of nalaten van verweerder, ongeacht of er sprake was van een taxatieopdracht. Voldaan is dan ook aan de definitie van belanghebbende als opgenomen in artikel 1.1. onder b van het Reglement Tuchtrechtspraak.
52. Klager maakt ook geen misbruik van recht door over dit handelen te klagen bij verschillende instanties. Dat deze kwestie ook in de (landelijke) media is behandeld, maakt niet dat klager zijn recht verliest om één of meerdere tuchtrechtprocedures te starten. In de ene procedure is het handelen van verweerder als taxateur beoordeeld en in de andere procedure het handelen als handelaar. Het is vervolgens aan de verschillende (tucht)colleges om bij bepaling van de maatregel al of niet rekening te houden met eerdere uitspraken en oordelen.
53. Deze grief faalt eveneens.

Grief J

54. Verweerder heeft niet duidelijk gemaakt tegen welke rechtsoverwegingen grief J is gericht. Voor zover de bevoegdheid van het Tuchtcollege wordt betwist verwijst het Tuchtcollege naar hetgeen hiervoor is overwogen met betrekking tot de bevoegdheid.

Grief K

55. Bij Grief K betoogt verweerder (nogmaals) dat geen sprake is van schending van Gedrags- en Beroepsregels, dat klager geen belanghebbende is en dat niet het handelen van verweerder, maar de disproportionele en ongecontroleerde wild west acties van C. het vertrouwen in de beroepsgroep hebben geschaad. In zoverre is dus sprake van een veegrief zonder zelfstandige betekenis. Verweerder heeft de indruk dat de uitspraak in eerste aanleg is beïnvloed door het daaraan voorafgaande mediacircus. De klacht ongegrond verklaren zou, gegeven de omstandigheden, te makkelijk de indruk kunnen wekken dat de beroepsvereniging haar leden de hand boven het hoofd houdt, aldus verweerder.
56. Deze grief faalt omdat reeds geoordeeld is dat wel degelijk sprake is van schending van Gedrags- en Beroepsregels. Voor het overige wordt bij deze grief slechts een vermoeden uitgesproken over een gebrek aan onafhankelijkheid van het Tuchtcollege in eerste aanleg. Het Tuchtcollege laat dat, bij gebreke van enige onderbouwing, verder onbesproken. Ook deze grief faalt derhalve.

Slotsom

57. Het Tuchtcollege komt gelet op al het hiervoor overwogene, evenals het Tuchtcollege in eerste aanleg, tot het oordeel dat klager ontvankelijk is in zijn klacht. De tegen de uitspraak in eerste aanleg aangevoerde grieven slagen (met uitzondering van grief H) niet.
58. Verweerder heeft zich schuldig gemaakt aan ernstige schending van de Gedrags- en Beroepsregels. Verweerder heeft, naar aanleiding van een taxatieaanvraag van klager, een uitspraak gedaan over de waarde van een schilderij waarop verweerder zelf al een bod had uitgebracht. Verweerder heeft zijn dubbelrol verzwegen en daarmee niet transparant en integer gehandeld. Verweerder handelde daarbij bovendien voor eigen gewin en heeft door zijn handelen feitelijk een potentiële tegenbieder uitgeschakeld en de belangen van klager (en de verkoper van het schilderij) aan zijn eigen belang ondergeschikt gemaakt. Het publiek moet erop kunnen vertrouwen dat bij een

(verzoek om) taxatie uitsluitend het belang van de opdrachtgever wordt gediend. Door, zoals in het onderhavige geval, zijn eigen belang voorop te stellen, heeft verweerder belangrijke kernwaarden van het beroep van taxateur (te weten: transparantie, integriteit en onafhankelijkheid) geschonden. Het Tuchtcollege volgt verder de bestreden uitspraak waarin is overwogen dat het vertrouwen van het publiek in de leden van de beroepsgroep waartoe verweerder behoort door het handelen van verweerder is geschaad. Het zijn de gedragingen van verweerder zelf geweest die ertoe hebben geleid dat de kwestie de aandacht van de (landelijke) pers en een tv-programma heeft gekregen. Dat klager dit in de media aan de orde heeft gesteld valt hem niet te verwijten.

59. Voorts heeft verweerder zowel voorafgaand aan het indienen van de klacht als gedurende de behandeling van de klacht door het Tuchtcollege in twee instanties, geen blijk gegeven van inzicht in de onjuistheid en laakbaarheid van zijn handelen. Integendeel, verweerder heeft zelfs geprobeerd om klager af te houden van het indienen van een klacht door hem onder druk te zetten. Dit blijkt bijvoorbeeld uit de e-mail van 22 december 2020 van klager aan de (toenmalige) advocaat van verweerder, waarvan de inhoud niet door verweerder is betwist en waarin – in reactie op een brief van deze advocaat – gerefereerd wordt aan een sommatie van die advocaat om geen beschuldigingen meer tegen verweerder te uiten.
60. Dit alles in onderlinge samenhang bezien maakt dat, het Tuchtcollege van oordeel is dat de in eerste aanleg opgelegde maatregel geen recht doet aan de ernst van de verwijten. Dit ondanks dat een enkel onderdeel van de grieven van verweerder slaagt; dat onderdeel betreft immers niet de kern van de klacht. Het gedeelte van de klacht dat slaagt betreft de kernwaarden van de verplichtingen van een taxateur. Onder deze omstandigheden vindt het tuchtcollege een enkel voorwaardelijke straf onvoldoende en is het van oordeel dat een onvoorwaardelijke straf daarnaast passend is. Volgens het bepaalde in artikel 19.2 van het Reglement Tuchtrechtspraak is het Tuchtcollege bevoegd om een uitspraak vast te stellen die voor de verzoeker in hoger beroep, ook als dit de Beklaagde zelf betreft, in vergelijking met de bestreden uitslag in eerste aanleg – nadelig is. Het Tuchtcollege maakt gebruik van deze bevoegdheid en zal aan verweerder tevens de maximale boete opleggen. Daarbij zal het Tuchtcollege zich houden aan het maximum van artikel 17 lid 4 onder f van het Reglement Tuchtrechtspraak (€ 5.000) in plaats van dat van artikel 39 lid 4 onder f van de Statuten (€ 50.000). Gezien de ernst van het verwijt is de maximale boete in dit geval passend. Daarnaast constateert het Tuchtcollege dat verweerder geen lid meer is van de Federatie TMV, zodat de proeftijd voor zijn schorsing pas kan ingaan na een opnieuw inschrijven als lid. Het tuchtcollege zal in verband hiermee de uitspraak vernietigen en komt dan tot de volgende maatregel:
- een voorwaardelijke schorsing voor de duur van drie maanden, met een proeftijd van één jaar, met bepaling dat deze proeftijd ingaat op het moment dat verweerder zich weer heeft ingeschreven als lid van de Federatie TMV,
 - een boete van € 5.000 en
 - veroordeling in de kosten die de Federatie TMV heeft gemaakt ter behandeling van de klacht van € 2.500,00 voor de procedure in eerste aanleg en € 2.500,00 voor de procedure in hoger beroep.

5. De beslissing

Het Tuchtcollege in hoger beroep:

VERNIETIGT de bestreden uitspraak en, opnieuw rechtdoende,

VERKLAART de klacht van klager GEGROND, behoudens voor zover de klacht betrekking had op schending van de vertrouwelijkheid door het delen van de naam van klager met derden

en legt verweerder als MAATREGEL op:

- een voorwaardelijke schorsing voor de duur van drie maanden, met een proeftijd van één jaar, met bepaling dat deze proeftijd ingaat op het moment dat verweerder zich weer heeft ingeschreven als lid van de Federatie TMV,
- een boete van € 5.000,00 en
- veroordeling in de kosten die de Federatie TMV heeft gemaakt ter behandeling van de klacht van € 2.500,00 voor de procedure in eerste aanleg en € 2.500,00 voor de procedure in hoger beroep.

Deze uitspraak is gedaan op 18 augustus 2022 door het Tuchtcollege TMV in hoger beroep.